

допускають проникнення іноземних товарів на внутрішній ринок, таких товарів, що зможуть нанести шкоду національній економіці різким зростанням імпорту. Російські автори Бакаєва О. Ю. та Матвієнко Г. В. під «нетарифними обмеженнями» (заходами нетарифного регулювання) розуміють систему правових заходів, що застосовуються в області митної справи та направлених на захист національних інтересів. У словнику-довіднику «Митна справа» під редакцією Соловкова Ю. П. під терміном «нетарифне регулювання» розуміється система економічних та адміністративних заходів держави з метою регулювання експорту-імпорту.

Тож, незважаючи на всі існуючі визначення поняття «нетарифного регулювання» ми вважаємо за необхідне дати своє визначення терміну «нетарифне регулювання», хоча воно не є вичерпним і можливо потребує уточнення, щоб в подальшому знайти своє законодавче закріплення.

На наш погляд, під «нетарифним регулюванням» необхідно розуміти комплекс засобів державного адміністративного регулювання зовнішньоекономічної діяльності шляхом встановлення певних вимог до суб'єктів господарської діяльності при здійсненні ними зовнішньоекономічної діяльності, основним завданням якого є не лише протистояння посиленню конкурентних позицій країни-імпортера, але й захист національної безпеки, національних інтересів країни, національного виробництва, охорона життя та здоров'я населення країни, навколишнього середовища, моралі та релігії.

ФЕДОТОВ О. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент, докторант

ПРАВОВІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ МІНІСТЕРСТВА ДОХОДІВ І ЗБОРІВ ПРИ УТВОРЕННІ НОВІТНЬОГО ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО МИТНОГО ВІДОМСТВА УКРАЇНИ

Враховуючи положення Указу Президента України від 06.03.2014 р. № 285/2014 «Про визнання таким, що втратив чинність, Указу Президента України від 24 травня 2013 р. № 307» та Постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 р. № 67 «Про ліквідацію Міністерства доходів і зборів України (подали за текстом — Міндоходи)», можливо цілком слушно зазначити, що «місія» Міндоходів завершилась (не проіснувавши й календарний рік).

Однак, враховуючи складність політичних, економічних, соціальних подій в Україні, що відбулись в останній час, заходи щодо реорганізації Державної податкової служби та Державної митної служби (подалі за текстом — Держмитслужба), що були розпочаті відповідно до Указу Президента України від 24.12.2012 р. № 726, проходять дещо повільно. Оскільки, як на сьогодні, першочерговим питанням є ні припинення реорганізаційних процесів, які пристановлять реалізацію операційної та функціональної інтеграції податкових та митних центральних державних відомств до вже ліквідованих Міндоходів, а вкрай важливими питаннями є забезпечення необхідних темпів росту надходжень митних платежів у першому, другому кварталах 2014 р. у обсягах адекватних динаміці показників соціально-економічного розвитку, виконання орієнтованих прогнозних показників доходів загального та спеціального бюджетів України, упередження неналежного виконання посадових обов'язків працівниками Міндоходів, недопущення цими посадовцями порушень та недоліків у своїй подальшій роботі тощо.

Відповідно до цього, а також з метою забезпечення ефективної організації структурних підрозділів Міндоходів (на період ліквідаційного процесу цього міністерства) було встановлено тимчасовий розподіл обов'язків по керівництву роботою цих підрозділів (наказ МДіЗУ від 17.03.2014 р. № 183 «Про тимчасовий розподіл обов'язків між керівництвом Міндоходів»). Керування певними структурами Міндоходів (наприклад, Департаментом митної справи тощо), які у подальшому виступлять таким собі «підґрунтям» для побудови майбутнього центрального митного відомства України, здійснює один із заступників Міністра Міндоходів, якого було призначено Прем'єр-міністром України за проведеними консультаціями з представниками бізнесасоціацій та підприємницького середовища.

У світі певних ситуативних моментів, що склалися навколо ліквідації Міндоходів, окремо виступає роль громадських активістів. Так, відповідно до наказу МДіЗУ від 19.03.2014 р. № 192 «Про залучення громадськості до роботи з кадрами» (зі змінами, внесеними наказом МДіЗУ від 20.03.2014 р. № 200) була утворена Рада з питань добору керівних кадрів територіальних органів Міндоходів з метою професійного добору з числа громадськості майбутнього кадрового потенціалу на посади керівників територіальних органів доходів і зборів регіонального та місцевого рівня (зокрема, митниць, їх структурних та відокремлених підрозділів — митних постів (підрозділів митного оформлення)).

Однак, при цьому зовсім не були розроблені вимоги до освітньо-кваліфікаційного та професійного рівнів, до морально-етичних якостей майбутніх претендентів на посади керівників територіальних органів доходів і зборів регіонального та місцевого рівня. Поза увагою залишились й питання щодо порядку проведення цього добору (конкурсного випробування, співбесіди тощо).

Отже, враховуючи це, може виникнути загострення ситуація, коли українським Урядом публічно декларуються принципи добору представників громадськості до очолюваних ними у подальшому керівних посад у органах доходах і зборах що діють на місцях, а призначаються на ці керівні посади колишні (а в деяких випадках нинішні) з числа очільників, що не підпали під кадрову «обструкцію» (Про надання інформації: лист МДіЗУ від 08.04.2014 р. № 8191/7/99–99–24–03–02–17) співробітники колишніх митних органів та нинішніх органів доходів і зборів (Про виконання обов'язків: лист МДіЗУ від 27.03.2014 р. № 7229/7/99–99–24–03–17).

Як би там не було, а утворення новітнього державного центрального митного відомства України (чи у старому зразку колишньої Держмитслужби України або у якомусь новому форматі) вже на часі. Однак, при цьому вкрай потрібно уникати як ревізійонізму, повернення історії у зворотній бік в питаннях беззаперечного відновлення діяльності вже реорганізованого у минулому державного центрального митного відомства України (зразка колишньої Держмитслужби), так й двохзначної казуїстики в контексті тлумачення законодавчих, нормативно-правових актів з питань державної митної справи, а також утисків з боку представників різноманітних політичних забарвлень на очільників відновленого державного центрального митного відомства України та його територіальних митних адміністрацій.

В цьому питанні потрібно додержуватися модульного реформування. Тобто, необхідно йти шляхом не розроблення та впровадження комплексних, продуктивних, стратегічних тощо програми з загального розвитку (що в більшості є «високими словами, що лунають над країною») майбутнього державного центрального митного відомства України, а адміністративно-функціонально реанімувати такі напрями діяльності колишнього державного центрального митного відомства України, що вкрай підпали під такий собі «занепад» за часи операційного та функціонального інтегрування цього відомства до Міндоходів. Це такі напрями, як: претензійна (правова) робота (супроводження митних спорів), діяльність в галузі митного аудиту, відновлення функціонування підрозділів боротьби з контрабандою та митними правопорушеннями митниць.